

СЛАВУТИЧ МІСТО НОВИХ ІДЕЙ

СЛАВУТИЧ ЦЕ:

- Один з перших в Україні міст-підписантів Угоди Мерів щодо клімату та енергії
- Учасник Ініціативи ЄС «Мери за економічне зростання»
- Член Асоціації міст України, малих міст України, енергоефективні міста України
- Партнер проекту GIS «Енергоефективність у громадах»
- Ініціатор створення Асоціації громад місцевої демократії.
- Славутич – місто фестивалне
- Міжнародний фестиваль дитячої демократії, телебачення, преси та творчості «Золота осінь Славутича»
- Міжнародний фестиваль кіно та урбаністики «86»
- Фестиваль авторської пісні «Славутич»
- Міжнародний постапокаліптичний фестиваль мистецтв, урбексу та геокешингу CHERNOBYLING.

Славутич – наймолодше місто України. Побудоване після Чорнобильської катастрофи у 1987 році, як місто для постійного проживання персоналу Чорнобильської АЕС, Славутич, за свою відносно не довгу історію, пережив декілька непростих етапів розвитку.

В 1995 році між Україною, країнами Великої Вісімки (США, Велика Британія, Японія, Німеччина, Росія, Франція, Італія, Канада) та Комісією Європейського Співтовариства було підписано Меморандум про порозуміння про дострокове закриття Чорнобильської АЕС. У грудні 2000 року містоутворююче підприємство Чорнобильська атомна електростанція припинила генерацію електроенергії і перейшла на фінансування з Державного бюджету України, а вся соціальна інфраструктура передавалася на утримання муніципалітету. Через зупинку Чорнобильської АЕС Славутич втратив більше 8,5 тис. високотехнологічних робочих місць, з міста виїхало близько 2 тисяч мешканців, а ті що зали-

ІНФОРМАЦІЯ ПРО МІСТО:

Рік заснування – 1987

Загальна площа міста – 2083 га

Забудовано землі – 928 га

Ліси – 1131 га

Населення – 25106 чоловік

Постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи – 7759

Славутич збудований 8 республіками колишнього Радянського Союзу (Україна, Естонія, Латвія, Литва, Росія, Грузія, Азербайджан, Вірменія)

Має 13 кварталів (Бакинський, Белгородський, Вільнюський, Єреванський, Київський, Невський, Московський, Ризький, Талліннський, Тбіліський, Добринінський, Чернігівський, Печерський)

Проживає більше 50 народів і національностей

Середній вік славутичан – 36 роки

Бренд – «Славутич місто нових ідей»

шились перебували у депресивному стані, щодо майбутньої долі міста.

Для подолання соціальних наслідків від зупинки містоутворюючого підприємства, на території міста Славутича було створено «Спеціальну економічну зону «Славутич». Основною метою якої стало залучення інвестицій в місто та створення компенсуючи робочих місць. І така стратегія спрацювала. За п'ять років міська економіка трансформувалась від монопрофільної до диференційованої, багатопрофільної ринкової економіки. За час існування преференцій «Спеціальної економічної зони «Славутич», в місті створено більше 1,2 тис. робочих місць та залучено інвестицій в різноманітні проекти на суму більше 50 млн. доларів США. Та, в 2005 році, Урядом країни приймається рішення про зупинку преференцій, для всіх без винятку, діючих на той час на території України, вільних економічних зон. І це був новий виклик для

міста. Та маючи вже досвід по подоланню наслідків, спочатку Чорнобильської катастрофи, а потім зупинки містоутворюючого підприємства: місто не зупинилося в своєму розвитку, а продовжило шлях в напрямку розвитку місцевої демократії та ринкової економіки.

Саме в цей період в Славутичі особлива увага приділяється впровадженню та реалізації заходів щодо енергозбереження та енергозаощадження. Місто стало одним із засновників «Асоціації енергоефективних міст України» та одним з перших міст в Україні долучилося до європейської ініціативи – «Мери за сталий енергетичний розвиток», взявши на себе зобов'язання знизити викиди CO2 на майже 30% до 2020 року. В цей період в місті було розроблено та затверджено «План дій сталого енергетичного розвитку». Саме цей документ і визначає основний стратегічний напрямок щодо енергоспоживання та генерацію енергії в місті. За

період з 2000 по 2016 рр. за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів, в місті скоротилося використання енергоресурсів на 45%, що спричинило зниження викидів CO2 на 31%.

Як зазначає міський голова Славутича – Юрій Фомічев: «Стратегія енергозбереження та енергоефективності – це завжди гра на перемогу». На його думку потенціал по скороченню споживання енергоносіїв в Україні сьогодні складає до 50% від існуючого рівня, а це вивільнення додаткових енергетичних та фінансових ресурсів для потужного економічного розвитку міст. Саме така позиція міської влади міста, знайшла своє відображення в створенні, спільно з ГО «Greencubator» (<http://greencubator.info>), першого в Україні муніципального енергокооперативу.

Розповісти що це за проект і які переваги він дає місту та його мешканцям, ми попросили саме міського голову міста.

Фомічев Юрій Кирилович народився на Миколаївщині у 1976 році. По закінченню, із золотою медаллю, Вознесенської загальноосвітньої школи №4, навчався в Українсько-фінському інституті менеджменту і бізнесу за спеціальністю «Фінанси і кредит». Продовжив навчання за Програмою для України «Маршал План» (США) (будівельний менеджмент), у Ньюпортській бізнес академії «Newport Business Academy» (Нідерланди) (фінансовий менеджмент), у Національній академії державного управління при Президентові України. Магістр державного управління.

Фомічев Юрій Кирилович
міський голова міста Славутич

Конференція «Досвід міст в сфері енергозбереження»

- Трудову діяльність розпочав у Державному казначействі в м. Славутич.
- Очолював приватне підприємство «Будівельна компанія «Славутич».
- З 2006 року депутат Славутицької міської ради.
- Член Наглядової ради та співзасновник міської громадської організації «Союз виробників та роботодавців у сфері комунальних послуг».
- З 2015 року міський голова Славутицької міської ради Київської обл.

Художньо-монументальний ансамбль «Білий Ангел Славутича»

Які ж переваги може отримати громада від реалізації такого проекту?

Для жителів громади ми бачимо декілька істотних переваг: по-перше, це можливість для інвестування в привабливу «зелену енергетику» з низьким порогом входу для інвестора – вартість паю в кооперативі планується на рівні 400-500 \$; по-друге, – стабільний дохід для учасників кооперативу з прив'язкою до €; по-третє, – власність на генеруючі потужності в межах міста, а після 2030 року можливість забезпечувати себе власною енергією.

Безпосередньо для міста, для всієї громади, ми також бачимо декілька переваг: створення місцевої генерації створює умови для енергетичної незалежності та переходу на використання енергії з відновлювальних джерел, а в майбутньому – перехід на повне заміщення використання енергії з викопних джерел. Створення фонду для фінансування важливих міських проектів прискорить реалізацію «Плану дій сталого енергетичного розвитку».

Важливо, що перевагу по входженню в кооператив мають саме мешканці міста. Така позиція активізує громаду та залучає мешканців до процесу створення генерації з відновлювальних джерел і тим самим, сприяє зміні свідомості людини, щодо витрат енергії від традиційної генерації. Лише члени громади будуть мати статус «повних членів кооперативу» і право голосу при прийнятті рішень. Зовнішні інвестори (якщо в таких виникне потреба) можуть бути лише асоційованими членами і претендувати лише на отримання частини прибутків від продажу електроенергії в розмірі встановленому рішенням кооперативу.

Стела «Союзні республіки»

За визначенням енергетичний кооператив (споживче товариство) – це юридична форма організації громади для реалізації спільних енергетичних проектів (будівництво електро-тепломереж, котельень, електростанцій) – пояснює Юрій Фомічев. Чому муніципальний? Бо одним із засновників споживчого товариства «Сонячне місто» (саме таку назву має перший в Україні муніципальний енергокооператив) є комунальне підприємство Славутської міської ради – «Агентство регіонального розвитку». Основною діяльністю енергокооперативу буде будівництво та експлуатація сонячних електростанцій, які планується розмістити на дахах муніципальних будівель міста (басейни, фізкультурні комплекси, школи мистецтв, палац культури, Кіноконцертний комплекс та ін.) А учасниками кооперативу, мають переважне право, бути саме мешканці міста. Крім того, частина прибутку, отриманого від реалізації електроенергії за «зеленим тарифом», направлена до спеціального міського фонду. Ці кошти, переважно, будуть використовуватись на реалізацію стратегії енергоефективності та енергозаощадження, планується створення місцевого фонду енергоефективності.

ГРАНТОВІ ПРОЕКТИ СЛАВУТИЧА

- Пілотний проект з реалізації Плану дій сталого енергетичного розвитку м. Славутич до 2020 року – здійснення термомодернізації 2-х муніципальних об'єктів бюджету (школа №2, дитячий садок «Калинка»)
- Створення Офісу підтримки громадських ініціатив у м. Славутич
- План місцевого економічного розвитку: Славутич – драйвер росту відкритої та вільної економіки регіону
- Активізація малого та середнього бізнесу в прикордонних регіонах України-Білорусі.

Структура енергетичного кооперативу має наступний вигляд:

Модель роботи кооперативу досить зрозуміла для потенційних інвесторів та при цьому, для впровадження такої моделі в життя, треба пройти чималий шлях по вирішенню багатьох організаційних питань. Та очевидно, що реалізація такої моделі генерації на рівні муніципалітетів з залученням внутрішнього (місцевого) інвестора є проривною для громад України. І тиражування цього проекту в містах (селах, селищах) України – це нові можливості для розвитку громад.

До речі, енергетичні кооперативи, зокрема сонячні, широко поширені у багатьох країнах Європи. Дані об'єднання вносять досить значну частку в економіку своїх країн. Україна на даному етапі тільки починає переймає досвід країн, які окреслили курс на поновлювані джерела енергії.

«Розпочата робота у Славутичі відкриває нові механізми співпраці, принесе необхідні сучасні знання для громади, дасть можливість розробити навчальний продукт та відпрацювати алгоритм роботи для інших учасників таких проектів. Сподіваємося, що через деякий час енергетичний кооператив «Сонячне місто» в Славутичі перестане бути унікальним. Ми спрямовані на те, щоб якомога швидше проект доріс до свого потенціалу, а інші міста, громади, регіони почали користуватися цим механізмом для того, щоб просувати відновлювальні джерела енергії», – про це зауважив Андрій Зінченко, співзасновник ГО «Greencubator», на III українсько-німецькому форумі «ВЕА: Біоенергетика, Енергоефективність і агробізнес», що відбувся у місті Харкові.

Тож рухаємося далі у створенні енергетичних кооперативів.

